

Хімія

A decorative graphic featuring a large cyan ring in the top left, a yellow ring in the bottom right, and several smaller circles in shades of blue, green, yellow, and orange. Dashed lines in cyan and yellow connect some of the circles, creating a network-like structure.

Основи. Гідроксиди Натрію і Кальцію

Неорганічні речовини

```
graph TD; A[Неорганічні речовини] --> B[Прості]; A --> C[Складні]; B --> D[Неметали]; B --> E[Метали]; C --> F[Оксиди]; C --> G[Кислоти]; C --> H[Основи]; C --> I[Солі];
```

Прості

Неметали

Метали

Складні

Оксиди

Кислоти

Основи

Солі

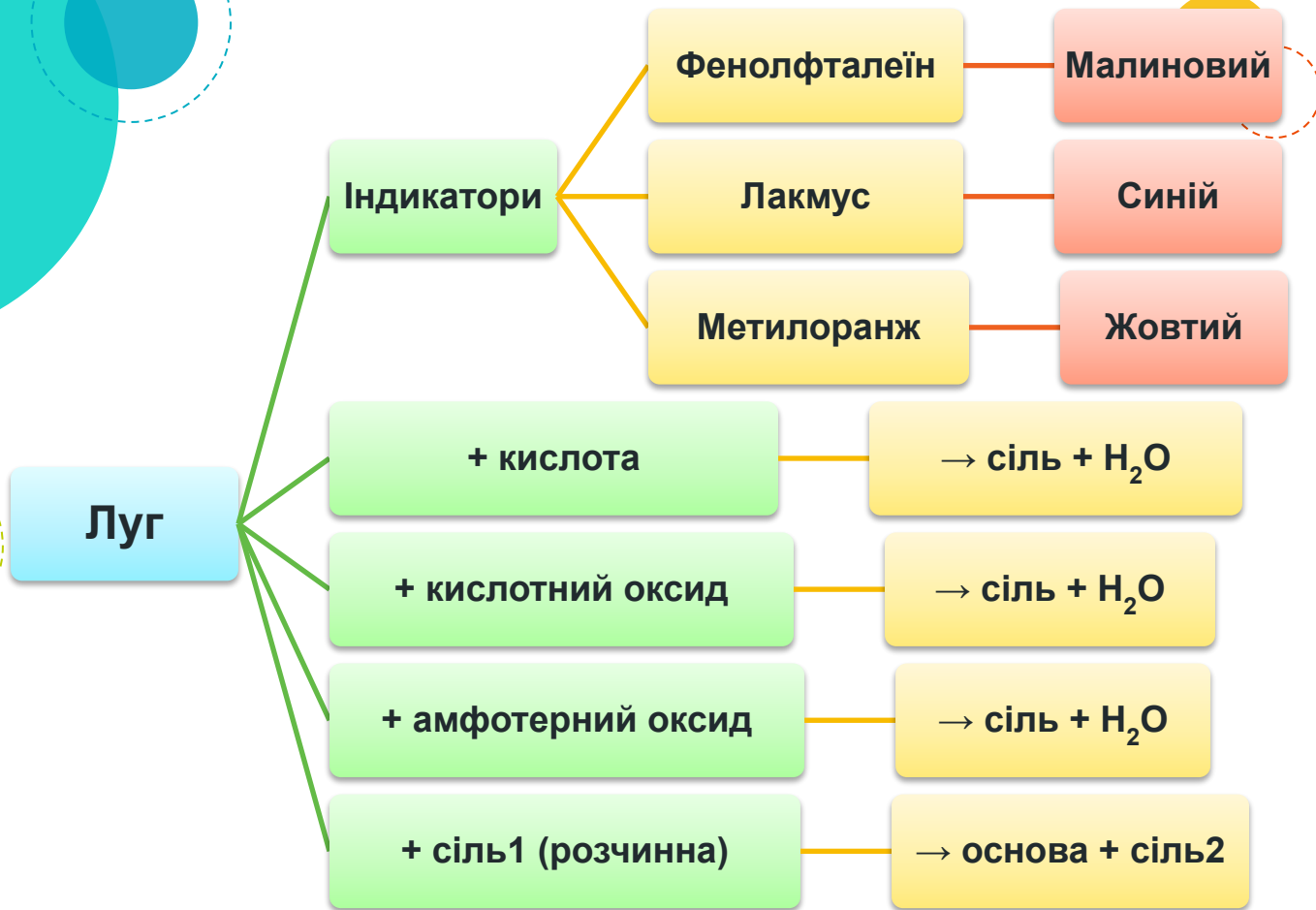
Основи (гідроксиди) - $Me^{n+}(OH)^-_n$, $n = 1, 2$

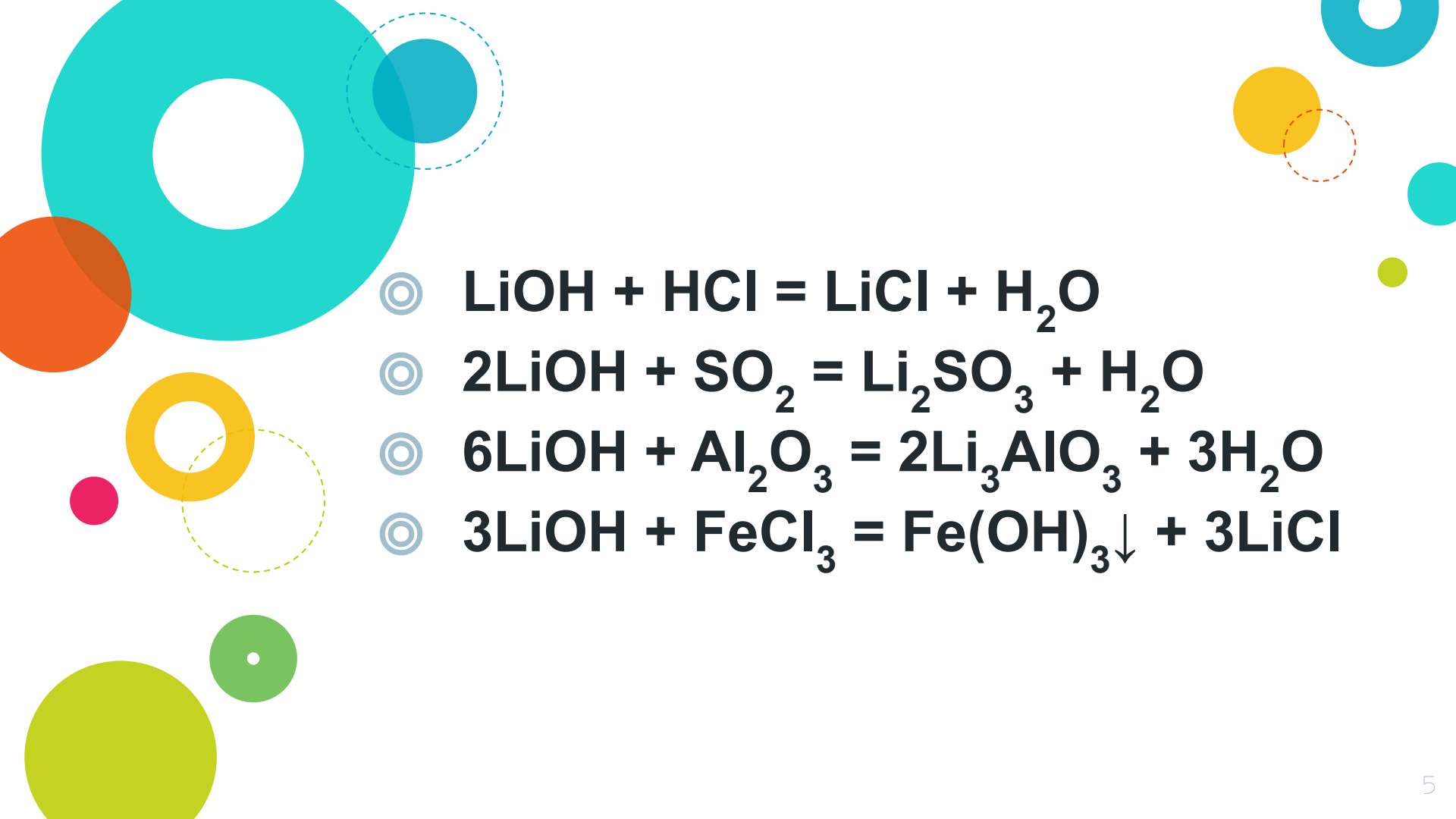
Наприклад, KOH, NaOH, LiOH, Ca(OH)₂, Ba(OH)₂
– луги

Луги – електроліти, що дисоціюють з утворенням катіонів металічного елемента та гідроксид-аніона:

Властивості лугів

-
- ⊙ $\text{LiOH} + \text{HCl} = \text{LiCl} + \text{H}_2\text{O}$
  - ⊙ $2\text{LiOH} + \text{SO}_2 = \text{Li}_2\text{SO}_3 + \text{H}_2\text{O}$
  - ⊙ $6\text{LiOH} + \text{Al}_2\text{O}_3 = 2\text{Li}_3\text{AlO}_3 + 3\text{H}_2\text{O}$
  - ⊙ $3\text{LiOH} + \text{FeCl}_3 = \text{Fe}(\text{OH})_3\downarrow + 3\text{LiCl}$

Фізичні властивості NaOH і Ca(OH)₂

NaOH

- ◎ біла непрозора тверда речовина, гігроскопічна, добре розчинна у воді, розчин милкий.

Ca(OH)₂

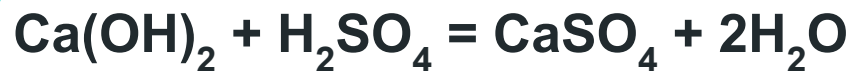
- ◎ схожі властивості з NaOH, але малорозчинний у воді.

NaOH і Ca(OH)₂

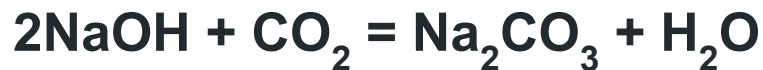
- ◎ спричиняють опіки шкіри. Допомога: під струмінь води, потім етанова або борна кислота.
- ◎ Роз'їдають скло, тому їх зберігають у поліетиленовій тарі.

Хімічні властивості NaOH і Ca(OH)₂

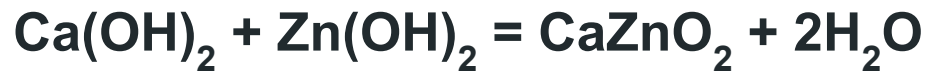
⊙ З кислотами:

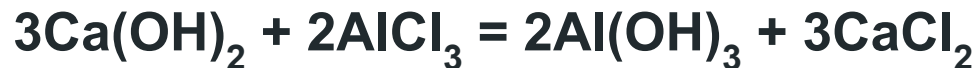
⊙ З кислотними та амфотерними оксидами:

⊙ З амфотерними гідроксидами:

⊙ З солями:

⊙ NaOH з деякими металами:

Добування і застосування NaOH

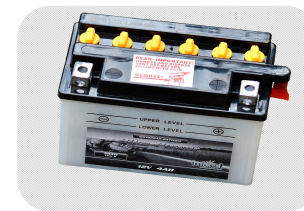
**Добувають з
кухонної солі**

**Виробництво
палива**

Біодизель

**Лужні
акумулятори**

**Побутова
хімія**

**Виробництво
паперу**

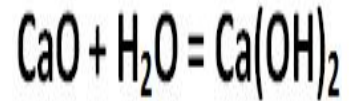
**Штучні
волокна**

Медицина

Добування і застосування $\text{Ca}(\text{OH})_2$ (гашене вапно)

Добувають з
негашеного
вапна

Будівництво

Харчова
промисловість

Виробництво
цукру

Боротьба з
шкідниками
рослин

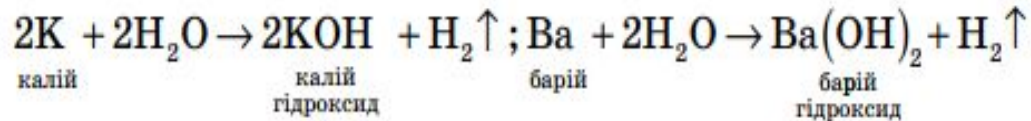

Пом'якшення
жорсткої води

Спосіб добування

Рівняння реакції

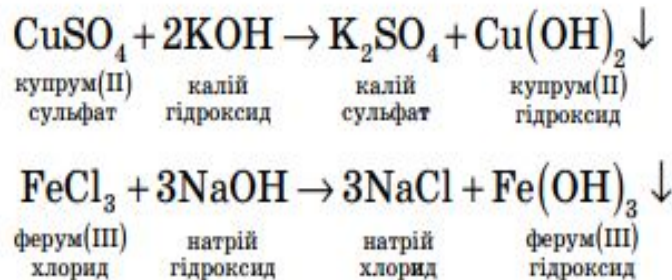
1. Луги добувають взаємодією металів з водою

2. Луги добувають взаємодією оксидів металів з водою

3. Нерозчинні основи добувають у результаті взаємодії солей відповідних металів з лугами

Закріплення

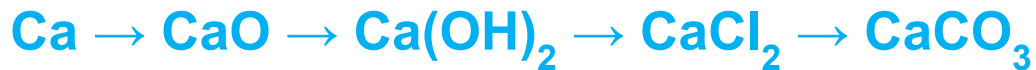
Напишіть рівняння реакцій, які відповідають схемам перетворень:

- $4\text{Na} + \text{O}_2 = 2\text{Na}_2\text{O}$
- $\text{Na}_2\text{O} + \text{H}_2\text{O} = 2\text{NaOH}$
- $\text{NaOH} + \text{HCl} = \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$
- $\text{NaCl} + \text{AgNO}_3 = \text{AgCl}\downarrow + \text{NaNO}_3$

Закріплення

Напишіть рівняння реакцій, які відповідають схемам перетворень:

- $2\text{Ca} + \text{O}_2 = 2\text{CaO}$
- $\text{CaO} + \text{H}_2\text{O} = \text{Ca(OH)}_2$
- $\text{Ca(OH)}_2 + 2\text{HCl} = \text{CaCl}_2 + 2\text{H}_2\text{O}$
- $\text{CaCl}_2 + \text{Na}_2\text{CO}_3 = \text{CaCO}_3 + 2\text{NaCl}$